

ชื่อวิทยานิพนธ์ : รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน
ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัย : ภัฏญานันท์ จงมีสุข

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาบุญเลิศ อินทปญโญ, รศ., พธ.บ., ศศ.ม., รป.ม.,
(การจัดการความขัดแย้ง)

: ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง B.A., M.A., Ph.D., (Public Admin.)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการจัดวางระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และ ๓. เพื่อเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการจัดวางระบบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน ๒๖ รูป/คน เลือกแบบเจาะจงจากผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือเก็บข้อมูลได้แก่แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบตัวต่อตัว และจากผู้มีส่วนร่วมในการสนทนากลุ่มเฉพาะอีก จำนวน ๙ รูป/คน เลือกแบบเจาะจงจากผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลจากทั้งสองขั้นตอนด้วยการพรรณนาความ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๑๙๖ รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้บริหารพบว่า ๑)สภาพการมีส่วนร่วมด้านการให้ข้อมูล คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมภายใน และการถ่ายทอดข้อมูลจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค เนื่องด้วยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นหน่วยงานใหญ่มีหน่วยงานย่อยจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วประเทศ ๒)สภาพการมีส่วนร่วมในการเปิดรับความคิดเห็น และแสดงความคิดเห็น คือ โอกาสที่จะมีเปิดรับความคิดเห็นซึ่งยังมีน้อย ความไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงาน เนื่องด้วยมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ วัฒนธรรมองค์กร ถือความอาวุโส ลำดับอายุ ลำดับตำแหน่ง และความเกรงใจ การทำงานโดยการเปิดรับความคิดเห็น จึงมีน้อย และผู้บริหารระดับต้นไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็นที่ดีต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ด้านการควบคุมภายในที่ถูกต้องและเพียงพอ ๓)สภาพการมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและตัดสินใจร่วมกันมาจากผู้บริหารระดับสูง ๔)สภาพการพัฒนาศักยภาพการมีส่วนร่วม คือการตระหนักรู้ การรู้จักจริง รู้แน่ชัด ในการควบคุมภายในยัง

ไม่เพียงพอ และการสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นระดับที่ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วม แต่เนื่องด้วยภาระงานที่ล้นมือของผู้บริหาร ทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพการมีส่วนร่วมได้

๒. สภาพองค์ประกอบการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในปัจจุบัน เป็นองค์ประกอบการควบคุมภายในด้านการศึกษา ส่วนองค์ประกอบอื่น การบริหารพัสดุ การบริหารสินทรัพย์ การบริหารรายได้ และการบริหารค่าใช้จ่าย ดำเนินการตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดโดยหน่วยงาน การจัดวางตามหลักการตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่า ด้วยมาตรฐานการควบคุมภายในจะทำให้มหาวิทยาลัยมีระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมยิ่งขึ้น และผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบการควบคุมภายในเรียงจาก ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ๑)การติดตามประเมินผล ๒.๘๑ ๒)สภาพแวดล้อมการควบคุม ๒.๗๗ ๓) สารสนเทศและการสื่อสาร ๒.๔๑ ๔)กิจกรรมการควบคุม ๒.๓๘ และ ๕)ความเสี่ยง ๒.๓๕

๓. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการจัดวางระบบการควบคุมภายในของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๑) การให้ข้อมูล เป็นส่วนร่วมด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมเป็นหลัก ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับ โครงสร้างองค์กร การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ด้าน จริยธรรม การบริหารบุคลากร ความรู้ด้านการควบคุมภายใน ๒) การเปิดรับความคิดเห็น เป็นส่วน ร่วมด้านการประเมินความเสี่ยงเป็นหลัก ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นเรื่อง ปัจจัยเสี่ยง การระบุความ เสี่ยง การจัดทำแผนปฏิบัติงานบริหารความเสี่ยง ๓) การวางแผนร่วมกันและการตัดสินใจ เป็นส่วน ร่วมกำหนดกิจกรรมการควบคุมเป็นหลัก ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย จัดทำแผน งบประมาณประจำปี ตัดสินใจในการหามาตรการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยง การจัดทำแผนพัฒนา บุคลากร ๔) การพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วม เป็นส่วนร่วมด้านสารสนเทศและการสื่อสารเป็น หลัก ได้แก่ การสร้างความเข้าใจในการใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัย การเพิ่ม ศักยภาพโดยการฝึกอบรมความรู้ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศและ การสื่อสารด้านการควบคุมภายใน.

Dissertation Title : A Model of Administrators' Participation for the
Formation of the Internal Control System of
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Researcher : Kanyanat Jongmeesuk

Degree : Doctor of Philosophy (Public Administration)

Dissertation Supervisory Committee

: Phramaha Boonlert Intapañño, Assoc. Prof, B.A., M.A.,
M.P.A., (Conflict Management)

: Prof. Dr. Boonton Dockthaisong, B.A., M.A., Ph.D., (Public Admin.)

Date of Graduation : December 15, 2015

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1.to study administrators' participation for the formation of the internal control system of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2.to study the components of the internal control system of Mahachulalongkornrajavidyalaya University and 3. to propose a model of administrators' participation for the formation of the internal control system of Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Methodology was mixed methods between qualitative and quantitative approaches. The qualitative method, which the data were collected from 26 key informants, by purposive method, the data were collected from experts with structured by in-depth-interviewing, and interviewing of 9 participants from focus group discussion. The data from both methods were analyzed by descriptive interpretation, while in the quantitative method, the data were collected by questionnaires from 196 respondents, The stratified sampling method, who were administrators. The data were analyzed by frequency, percentile, mean and standard deviation.

Findings were as follows:

1.The degree of participation of administrators found that; 1) participation in providing information which was the knowledge of internal controlling systems and transferring the knowledge from central campus to provincial campuses, since Mahachulalongkornrajavidyalaya University were large organizations with many branches throughout the country, 2) participation in the opinions of expression were minimal. Personnel in the organization did not dare to express their opinions, Since Mahachulalongkornrajavidyalaya University was Sangha University. The organizational culture was to respect the elders by ages, positions and consideration. The opinion expression from lower level was minimal. Good opinion express was good thing to

do, which was based on the good knowledge of internal control systems, 3) the participative planning and decision making were from the high level executives and 4) the condition of participative capacity development for the executives in the areas of awareness, comprehension and conceptualization of internal control system were still minimal, and to develop the executives to comprehend the importance and benefits of the internal control system could not be done, due to their work overloads.

2. Condition of controlling elements of internal control system of Mahachulalongkornrajavidyalaya University were mainly the control systems of education. Other controlling systems such as property inventory control, income and expenditure control were set by each department in line with Office of the Auditor General of Thailand, that had made the internal control system more circumspectly, the finding from this quantitative method was indicated, from high to low mean score, as 1) monitoring and evaluation was at 2.81, 2) controlling environment was at 2.77, 3) information communication technology was at 2.41, 4) controlling activity was at 2.38 and 5) the risking was at 2.35 consecutively

3. To propose a model of administrators' participation for the formation of the internal control system of Mahachulalongkornrajavidyalaya University were as follows:

1) The giving data were the controlling environment that consisted of structure, responsibility, ethics, personnel management and internal controlling knowledge, 2) the suggestions of acceptance were the risking of evaluative participation which the expression of the risk factors, risk control, operation plan implementation of risk management, 3) the participative planning and decision making were mainly the controlling system setting, such as the organization development, plan formulation, annual budget planning, decision making for risk reduction of controlling system setting, and personnel development planning, 4) the participative capacities development were mainly the participation in information and communication that were created the understanding and use of information and communication technology of the University, including the competent development in the University communication, information dissemination and internal controlling system.